Kernboodschap

Ontwikkelingen in Amsterdam gaan snel. De economie blijft groeien, de samenleving digitaliseert, er worden in een recordtempo huizen gebouwd en de energievoorziening verduurzaamt. Dit zorgt ervoor dat de vraag naar elektriciteit snel stijgt. Hiervoor moet het elektriciteitsnetwerk worden versterkt: in de komende 10 jaar moet de hoeveelheid elektriciteitsinfrastructuur minimaal worden verdubbeld.

De versterking van het netwerk is complex en tijdrovend, terwijl ontwikkelingen in de buitenwereld elkaar snel opvolgen. Dit leidt ertoe dat op steeds meer plaatsen in Nederland het elektriciteitsnet niet snel genoeg uitgebreid kan worden en er knelpunten in ons net ontstaan. Hierdoor kunnen grote verbruikers geen nieuwe of extra capaciteit krijgen of leveren.

Maximale capaciteit bereikt

In navolging van andere locaties in Nederland heeft het elektriciteitsnet in Amsterdam nu ook in twee gebieden zijn maximale capaciteit bereikt: woonwijk Buiksloterham / Overhoeks en het voedingsgebied van Liander station Westhaven - gelegen in het Westelijk Havengebied. Hier heeft de snel toegenomen vraag van nieuwe en bestaande bedrijven, woningbouw en elektrificatie van de samenleving tot een dusdanig grote vraag naar elektrisch vermogen geleid dat de vraag het de capaciteit van het netwerk overstijgt.

Impact korte termijn

Liander kan nieuwe grootverbruikers van elektriciteit die zich hier willen vestigen pas weer capaciteit leveren nadat het elektriciteitsnet is uitgebreid of er oplossingen beschikbaar zijn die meer capaciteit creëren. Grootverbruikers zoals supermarkten, grootschalige horeca, kantoren en fabrieken die hier al gevestigd zijn, kunnen vanaf nu niet meer stroom afnemen dan dat ze momenteel doen.

Voor de geplande woningbouw in Buiksloterham / Overhoeks heeft Liander capaciteit gereserveerd. Beide knelpunten hebben géén impact op consumenten en ondernemers die al een contract met Liander hebben. Ook heeft het géén betrekking op terugleveren van elektriciteit via (duurzame) opwek.

Oplostermijn

Voor beide gebieden heeft Liander netuitbreidingen in gang gezet om de capaciteitsknelpunten definitief op te lossen. Voor het knelpunt in Buiksloterham verwacht Liander de werkzaamheden aan het elektriciteitsnet in het eerste kwartaal van 2023 afgerond te hebben. Deze netverzwaring vindt met verhoogde prioriteit plaats, waarbij gekeken wordt naar versnellingsmogelijkheden. Daarnaast wordt in afstemming met de gemeente worden oplossingen naar vraag- en aanbodsturing verder onderzocht.

Liander onderzoekt voor het gebied Westhaven of congestiemanagement bijdraagt aan het oplossen van het knelpunt via vraag- en aanbodsturing. Daarnaast hebben Liander en de gemeente recent (mei 2021) een marktconsultatie georganiseerd. Hiermee is de markt gevraagd om technische oplossingen aan te dragen voor het reduceren van de vermogensvraag in Amsterdam. Er wordt onderzocht welke aangedragen innovaties bijdragen aan vermogensreductie in dit gebied. Om het knelpunt structureel op te lossen moet Liander een nieuw elektriciteitsverdeelstation bouwen. Liander, Port of Amsterdam en gemeente hebben hier inmiddels gezamenlijk een locatie voor op het oog aan de Sextantweg. Voor de voeding van dit nieuwe verdeelstation moeten TenneT en Liander

Overzicht van opmerkingen bij 20210622_0104. Bijlage 2, 20210621 Kernboodschap congestie_0.3.pdf

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 22-6-2021 8:14:00 +02'00'
Checken met [redacted] en [redacted]

Nummer: 2 Auteur: [redacted] Datum: 22-6-2021 7:48:00 +02'00'
Flex lijkt geen potentie te hebben, dus graag afstemmen wat we dan opschrijven

Nummer: 3 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 23:54:00 +02'00'
Kunnen we hier nog melden dat we:
Samen onderzoeken of dit versneld kan worden?
Met partijen in het gebied in gesprek treden om vraag naar vermogen te reduceren of flex-oplossingen toe te passen?
Andere oplossingen?

ook het verdeelstation Hemweg uitbreiden. De voorlopige planning is dat het knelpunt in het eerste kwartaal van 2026 opgelost is. Ook hiervoor geldt dat gezamenlijk met de verschillende stakeholders wordt gezocht naar mogelijkheden om deze uitbreiding te versnellen

Investeringen Amsterdam

In het samenwerkingsprogramma Elektriciteit Voorziening Amsterdam (EVA) werken gemeente Amsterdam en Liander samen aan het toekomstbestendig maken van het elektriciteitsnetwerk. De inpassing van deze nieuwe energie infrastructuur in Amsterdam is een grote uitdaging. Oorzaken hiervoor zijn de benodigde ruimte voor infrastructuur in combinatie met de beperkte ruimte in de stad en de kaders, wet en regelgeving en eisen op het gebied van onder andere welstand, geluid en elektromagnetische velden. Dit leidt tot lange doorlooptijden waardoor de ontwikkeling van het elektriciteitsnet geen gelijke tred houdt met de ontwikkelingen in de stad. Om deze uitdaging samen het hoofd te bieden intensiveren Liander en de gemeente de samenwerking met als doel oplossingen te vinden voor de ruimtelijke inpassingen en de planvorming van deze infrastructuur te versnellen. Daarnaast gaan we graag zo snel mogelijk aan de slag met het toepassen van vraag en aanbod sturing.

Om dit te kunnen doen wordt in het programma eerst langjarig vooruit gekeken, om inzichtelijk te maken wat de impact is van ontwikkelingen in Amsterdam op het elektriciteitsnetwerk. Hiervoor is de themastudie elektriciteit opgesteld (februari 2021). Dit wordt vervolgens door vertaald naar de benodigde hoeveelheid infrastructuur met een gezamenlijk uitvoeringsprogramma. Op deze manier kunnen opgaven in de stad op elkaar worden afgestemd.

Het realiseren van een toekomstbestendig elektriciteitsnetwerk en het reduceren van de impact op dit netwerk is een maatschappelijke opgave waar Liander en de gemeente graag samen met andere partijen de verantwoordelijkheid voor nemen. Wat er nodig is om deze opgave te realiseren: [nog anders verwoorden – [redacted] ?]

- Zo vragen Liander en gemeente het Rijk nog meer mogelijkheden voor netbeheerders om de wettelijke en financiële voor het uitvoeren van hun wettelijke taak. Denk hierbij aan wet- en regelgeving die de lokale afstemming van vraag en aanbod van energie stimuleert. Alsook voldoende financiersruimte die nodig is om te investering in een toekomstbestendig energiesysteem.
- Liander en de gemeente hebben het bedrijfsleven gevraagd mee te denken in het energiesysteem van de toekomst. Deze inventarisatie moet komend kwartaal uitwijzen in hoeverre innovaties bijdragen aan een vermogensreductie in Amsterdam West. Met de themastudie elektriciteit is aangetoond dat dit soort oplossingen een aanzienlijke reductie kunnen opleveren.
- Grootzakelijke klanten en ontwikkelende partijen wordt gevraagd om na te gaan wat er binnen hun mogelijkheden ligt om hun vermogen te reduceren, indien ze in een congestiegebied gevestigd zijn of willen vestigen. Ook wordt er een beroep gedaan op hun mogelijke aanwezige overcapaciteit, die via vraag- en aanbod sturing ter beschikking kan worden gesteld.
- Daarnaast moeten er instrumenten komen om gezamenlijk regie voeren op ontwikkelingen. Dit moet ervoor zorgen dat niet één ontwikkeling (klant?) beslag legt op de capaciteit van een heel gebied en er een gezamenlijke afwegingen kan worden gemaakt in het faciliteren van nieuwe ontwikkelingen en netbeheerders op basis daarvan hun schaarse technici en (financiële) middelen kunnen verdelen.

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 22-6-2021 8:21:00 +02'00'

L[redacted]?

Landelijk beeld

Ondanks alle inspanningen die worden verricht om alle ontwikkelingen tijdig van elektriciteit te voorzien is de kans reëel dat er op meer plekken in Amsterdam schaarste op het elektriciteitsnet gaat ontstaan. Dit kent paralellen met situaties in Leeuwaarden, Heerenveen, Nijmegen-Noord en de A4-zone. In deze gebieden kon Liander, net als nu in Amsterdam het geval is, de snel groeiende vraag naar elektriciteit niet meer tijdig voorzien van capaciteit op het netwerk. In andere delen van het land geldt juist dat het elektriciteitsnetwerk nog niet is gedimensioneerd op de snel groeiende inpassing van duurzame opwek. Zo zien we dat vrijwel alle ontwikkelingen van nationaal belang (economische groei, woningbouwopgave, digitalisering van de samenleving en de uitvoering van het klimaatakkoord) nu te maken krijgen met schaarste op het elektriciteitsnetwek. In de stedelijke context van Amsterdam is de inpassing van duurzame opwek relatief goed inpasbaar, gezien de aanwezigheid van infrastructuur om aan de vraag te voldoen.

[No 1 iets meer duiding geven bij risico op schaarste en huidige situatie waar we in zitten met elkaar]

Om het elektriciteitsnet klaar te maken voor de toekomst is een ingrijpende nationale verbouwing nodig, die inmiddels op gang is gekomen. Er moet heel veel gebeuren om de ontwikkelingen te faciliteren en niet alles kan gelijktijdig. De netbeheerders hebben inmiddels vele uitbreidingsprojecten gepland voor de komende 10 jaar. Daarnaast is het toepassen van vraag- en aanbodsturing nodig om de impact op het netwerk te verkleinen.

Dit is een maatschappelijke ontwikkeling waar we samen de verantwoordelijkheid in nemen en de samenwerking opzoeken met andere partijen. Overheden, netbeheerders, kennisinstellingen, grootverbruikers, partijen met innovatieve oplossingen, ontwikkelaars en andere gebruikers van het netwerk. etc. Ieder vanuit zijn eigen rol

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 22-6-2021 8:30:00 +02'00'

[redacted]?